

Препорака бр. 175

Препорака за безбедност и здравје при работа во градежништвото, 1988 г.

Генералната конференција на Меѓународната организација на трудот,

свикана во Женева од страна на Управниот орган на Меѓународната канцеларија на трудот, на седумдесет и петтата седница, одржана на 1 јуни 1988 година, и

земајќи ги предвид релевантните меѓународни конвенции и препораки за трудот и, особено, Конвенцијата и Препораката за прописите за безбедноста (високоградба), 1937 година, Препораката за соработка за спречување на несреќи (високоградба), 1937 година, Конвенцијата и Препораката за заштита од радијација, 1960 година, Конвенцијата и Препораката за чување на машините, 1963 година, Конвенцијата и Препораката за максималната тежина, 1967 година, Конвенцијата и Препораката за професионално заболување - рак, 1974 година, Конвенцијата и Препораката за работната средина (загадување на воздухот, бучава и вибрации), 1977 година, Конвенцијата и Препораката за безбедност и здравје при работа, 1981 година, Конвенцијата и Препораката за азбест, 1986 година, и списокот на професионалните заболувања со ревизијата во 1980 година што е приложен кон Конвенцијата за надоместоци во случај на несреќи на работа и професионални заболувања, 1964 година, и

одлучувајќи за донесување определени предлози во однос на безбедноста и здравјето во градежништвото, што претставува четврта точка на дневниот ред на седницата, и

утврдувајќи дека овие предлози ќе бидат во форма на Препорака која ја надополнува Конвенцијата за безбедност и здравје при работа во градежништвото,

на дваесетти јуни илјада деветстотини осумдесет и осмата година, ја донесе следнава Препорака, што може да се цитира како Препорака за безбедност и здравје во градежништвото, 1988 година:

I. ПОЛЕ НА ПРИМЕНА И ДЕФИНИЦИИ

1. Одредбите на Конвенцијата за безбедност и здравје при работа во градежништвото, 1988 година, во понатамошниот текст наведена како Конвенцијата, и на оваа Препорака се применуваат особено за:

- (а) високоградба, нискоградба и монтирање и демонтирање на објекти и структури од готови монтажни елементи, како што е дефинирано во член 2(а) на Конвенцијата;
- (б) изработка и монтажа на платформи за вадење нафта и на крајбрежни инсталации додека изградбата се врши на копно.

2. Во смисла на оваа Препорака :

(а) терминот *градежништво* опфаќа:

(i) високоградба, вклучувајќи ископување и изградба, структурни промени, реновирање, поправка, одржување (вклучувајќи работи на чистење и бојадисување) и рушење на сите видови згради или објекти;

(ii) нискоградба, вклучувајќи ископување и изградба, структурни промени, поправка, одржување и рушење на објекти како што се аеродроми, докови, пристаништа, внатрешни водени патишта, брани, објекти за преградување на водени текови, крајбрежни насипи или објекти за заштита од лавини, патишта и автопати, железници, мостови, тунели, вијадукти и други објекти што се поврзани со обезбедувањето услуги како што се комуникациите, атмосферската канализација, канализација за отпадни води, водоснабдување и дистрибуција на енергија;

(iii) монтирање и демонтирање на згради и објекти од готови монтажни елементи, како и изработката на готовите монтажни елементи на градилиштето;

(б) терминот *градилиште* значи секоја локација на која се вршат процесите или работите што се опишани во горе наведената клаузула (а);

(в) терминот *работно место* значи сите места на кои работниците треба да бидат или каде тие треба да одат поради својата работа и кои се под контрола на работодавачот, во смисла на долу наведената клаузула (г);

(г) терминот *работник* значи секое лице што е вработено во градежништво;

(д) терминот *претставници на работниците* означува лица што се признаени како такви претставници во согласност со националното законодавство или практика;

(е) терминот *работодавач* значи:

(i) секое физичко или правно лице што вработува еден или повеќе работници на градилиште; и

(ii) во зависност од контекстот, главниот изведувач, изведувачот или подизведувачот;

(е) терминот *надлежно лице* значи лице што поседува соодветни квалификации, како што се соодветното стручно образование и знаење, искуство и вештини за безбедно вршење на специфичната работа. Надлежните власти може да утврдат соодветни критериуми за назначувањето на таквите лица и може да ги утврдат должностите што им се доделуваат;

(ж) терминот *скеле* значи секоја привремена градежна конструкција, неподвижна, висечка или подвижна, и нејзините носечки компоненти, што се користи како платформа за работниците и материјалите или овозможува пристап до секоја таква конструкција, и што не претставува „уред за подигнување“ во смисла на дефиницијата во долунаведената клаузула (ж);

(з) терминот *уред за подигнување* значи секој неподвижен или подвижен уред за подигнување или спуштање лица или товари;

(с) терминот *помошна опрема за подигнување* значи секој уред или опрема со кои товарот може да се прицврсти за уредот за подигнување, но што не претставува составен дел на уредот за подигнување или на товарот.

3. Одредбите на оваа Препорака треба да се применуваат и за самовработените лица што може да бидат утврдени во националните закони или прописи.

II. ОПШТИ ОДРЕДБИ

4. Националните закони или прописи треба да предвидуваат општа обврска на работодавачите и самовработените лица за обезбедување на безбедна и здрава работна средина и за почитување на пропишаните безбедносни и здравствени мерки.

5. (1) Секогаш кога два или повеќе работодавачи вршат работи на едно градилиште, тие треба да имаат обврска да соработуваат меѓусебно, како и со останатите лица што учествуваат во градежните работи што се вршат, вклучувајќи го сопственикот или неговиот претставник, за целите на исполнувањето на пропишаните безбедносни и здравствени мерки.

(2) Крајната одговорност за координацијата на безбедносните и здравствените мерки на градилиштето ја поднесува главниот изведувач или друго такво лице што е примарно одговорно за вршењето на работите.

6. Мерките што треба да се преземат за да се осигури дека постои организирана соработка меѓу работодавачите и работниците за промовирање на безбедноста и здравјето на градилиштата треба да бидат пропишани со националните закони или прописи или од страна на надлежните власти. Таквите мерки треба да вклучуваат: (а) воспоставување на комитети за безбедност и здравје во кои се застапени работодавачите и работниците, со соодветни пропишани овластувања и должности;

(б) избор или назначување на делегати на работниците надлежни за безбедност, со соодветни пропишани овластувања и должности;

(в) назначување од страна на работодавачот на соодветно квалификувани и искусни лица за промовирање на безбедноста и здравјето;

(г) обука на делегатите за безбедност и на членовите на комитетите за безбедност.

7. Лицата што се одговорни за проектирање и планирање на градежниот проект треба да ги земат предвид безбедноста и здравјето на градежните работници во согласност со националните закони, прописи и практики.

8. При проектирањето на градежната опрема, алатките, заштитната опрема и останатата слична опрема треба да се земат предвид принципите на ергономијата.

III. ПРЕВЕНТИВНИ И ЗАШТИТНИ МЕРКИ

9. Градежната работа треба да се планира, подготвува и изведува на таков начин што:

(а) ризиците што може да произлезат на работното место се спречуваат во најскоро можно време;

- б) се избегнуваат прекумерно или непотребно напорните работни положби и движења;
- в) во организацијата на работата се земени предвид безбедноста и здравјето на работниците;
- г) се користат материјали и производи што се соодветни од безбедносна и здравствена гледна точка;
- д) се употребуваат работни методи што ги заштитуваат работниците од штетните влијанија на хемиските, физичките и биолошките средства.

10. Со националните закони или прописи треба да се предвиди известување на надлежните власти за градилиштата, со пропишана големина, времетраење и карактеристики.

11. Работниците треба да имаат право и должност на кое било работно место да учествуваат во осигурувањето на безбедни услови за работа, до онаа мера до која тие имаат контрола врз опремата и методите за работа, и да ги изразуваат своите мислења за усвоените работни постапки во однос на тоа како тие може да влијаат врз нивната безбедност и здравје.

Безбедност на работните места

12. На градилиштата треба да се утврдат и спроведуваат програми и правилници за работа што треба да вклучуваат одредби за:

- (а) правилното чување на материјалите и опремата;
- (б) отстранувањето на отпадот и градежниот шут во соодветни интервали.

13. Кога работниците не може да се заштитат од паѓање од височина со какви било други средства:

- (а) треба да се монтираат и одржуваат соодветни сигурносни мрежи или огради; или
- (б) треба да се обезбедат и употребуваат соодветни сигурносни појаси.

14. Работодавачот треба да им обезбеди на работниците соодветни упатства за да им овозможи да користат лична заштитна опрема и треба да се увери дека тие правилно ја користат опремата. Заштитната опрема и заштитната облека треба да бидат во согласност со стандардите што се утврдени од страна на надлежните власти, водејќи сметка, колку што е тоа можно, за принципите на ергономијата.

15. (1) Безбедноста на градежните машини и на опремата треба да се проверува и испитува по категории на машини или опрема, или поединечно, како што е соодветно, од страна на надлежно лице.

(2) Националните закони и прописи треба да го земат предвид фактот дека професионалните заболувања може да бидат предизвикани од машини, уреди и системи при чие што проектирање не се земени предвид принципите на ергономијата.

Скелиња

16. Секое скеле или дел од него треба да биде изработено од соодветен и цврст материјал и да биде со соодветна големина и цврстина за целите за кои се употребува и треба да се одржува во исправна состојба..

17. Секое скеле треба да биде соодветно дизајнирано, изведено и одржувано за да спречи неговото рушење или случајно поместување во текот на правилната употреба.

18. Работните платформи, мостовите и скалите на скелињата треба да бидат конструирани, димензионирани и заштитени на начин што ќе ги заштити лицата од паѓање или од изложеност на предмети кои паѓаат.

19. Ниедно скеле не смее да се пренатоварува или да се користи неправилно на каков било друг начин.

20. Скелињата не смеат да се поставуваат, дополнително да се изменуваат или да се демонтираат освен од страна или под надзор на надлежно лице.

21. Скелињата, како што е предвидено со националните закони или прописи, треба да се проверуваат, и треба да се води евиденција за резултатите од проверките, од страна на надлежно лице:

- (а) пред да се пуштат во употреба;
- (б) во редовни временски интервали по пуштањето во употреба;
- (в) после секаква измена, по период на неупотреба, по изложеност на невреме, сеизмички потреси или по било какви услови може да влијаат врз нивната цврстина или стабилност.

Уреди и дополнителна опрема за подигнување

22. Националните закони или прописи треба да ги пропишат уредите за подигнување и деловите од дополнителната опрема за подигнување што треба да се проверуваат и испитуваат од страна на надлежно лице:

- (а) пред да се пуштат во употреба за првпат;
- (б) по нивното инсталирање на градилиштето;
- (в) последователно во соодветни временски интервали што се пропишани со таквите национални закони или прописи;
- (г) по секоја значителна модификација или поправка.

23. Резултатите од проверките и испитувањата на уредите за подигнување и деловите од дополнителната опрема за подигнување што се вршат во согласност со горе наведениот став 22 треба да се евидентираат, и по потреба, да им се стават на располагање на надлежните власти и на работодавачите и работниците или нивните претставници.

24. Секој уред за подигнување и секоја дополнителна опрема за подигнување што има единствено безбедно максимално работно оптоварување треба да има јасна ознака со своето максимално безбедно работно оптоварување.
25. Секој уред за подигнување што има променливо максимално безбедно работно оптоварување треба да биде опремен со соодветни средства што јасно ќе му го покажат на ракувачот секое максимално безбедно работно оптоварување и условите по кои таквото оптоварување е применливо.
26. Уредите за подигнување или деловите од дополнителната опрема за подигнување не смее да се натоваруваат над своето максимално безбедно работно оптоварување или оптоварувања, освен за целите на тестирање, утврдени од или согласно со упатствата на надлежно лице.
27. Секој уред за подигнување и секој дел од дополнителната опрема за подигнување треба да бидат правилно инсталирани така што, *inter alia*, ќе обезбедат безбедно растојание меѓу сите подвижни делови и неподвижните предмети и ќе ја обезбедат стабилноста на уредот.
28. Кога тоа е потребно заради заштита од опасностите, уредите за подигнување не смее да се употребуваат без да се обезбедат соодветни мерки или уреди за сигнализација.
29. Возачите и операторите на таквите уреди за подигнување, како што е пропишано со националните закони или прописи, треба да бидат;
- (а) со пропишаната минимална возраст;
 - (б) соодветно обучени и квалификувани.

Машини и возила за превоз, земјени работи и манипулација со материјали

30. Возачите и ракувачите со возилата и машините за земјени работи и манипулација со материјали треба да бидат лица што се посебно обучени и тестирани во согласност со барањата од националните закони или прописи.
31. Треба да се обезбеди соодветна сигнализација или други контролни мерки или уреди за заштита од опасностите што ги предизвикува движењето на возилата и машините за земјени работи и за манипулација со материјали. Треба да се преземат посебни мерки на претпазливост за возилата и машините во случај на нивно маневрирање наназад.
32. Треба да се преземат превентивни мерки за да се избегне паѓањето на возилата и машините за земјени работи и за манипулација со материјали во ископот или во вода.

33. Кога е тоа соодветно, машините за земјени работи и за манипулација со материјали треба да бидат опремени со конструкција наменета за заштита на возачот од смачкување во случај на превртување на машината и од предмети што паѓаат.

Ископувања, бунари, подземни работи, тунели и земјени работи

34. Соодветните потпирачи или други видови потпорни конструкции за кој било дел од ископувања, бунари, подземни работи, тунели и земјени работи не смее да се монтираат, изменуваат или демантираат освен под надзор на надлежно лице.

35. (1) Сите делови од ископувања, бунари, подземни работи, тунели и земјени работи во кои работат лица треба да се проверат од надлежно лице во времињата и случаите што се пропишани со националните закони или прописи и треба да се води евиденција за резултатите од проверките.

(2) Во нив не може да се започне со работа сè додека не биде извршена таквата проверка.

Работа во услови на компримиран воздух

36. Мерките во однос на работата во услови на компримиран воздух што се пропишани согласно со член 21 на Конвенцијата треба да вклучуваат одредби што ги уредуваат условите под кои се врши работата, погоните и опремата што треба да се користи, медицинскиот надзор и контролата врз работниците и времетраењето на работата во услови на компримиран воздух.

37. На лицето смее да му се дозволи да работи во кесон единствено ако кесонот е проверен од страна на надлежно лице во претходниот период што е пропишан со националните закони или прописи; треба да се води евиденција за резултатите од проверките.

Набивање столбови

38. Севкупната опрема за набивање столбови треба да биде со соодветен дизајн и изведба, земајќи ги предвид, колку што е тоа можно, принципите на ергономијата, и треба правилно да се одржува.

39. Набивањето на столбовите треба да се врши единствен под надзор на надлежно лице.

Работа над водни површини

40. Одредбите за работата над водни површини што се пропишани во согласност со член 23 на Конвенцијата треба да вклучуваат, кога е тоа соодветно, обезбедување и употреба на соодветни и адекватни:

- (а) огради, сигурносни мрежи и сигурносни појаси;
- (б) елечи за спасување, појаси за спасување, чамци со посада (по потреба на моторен погон) и пловки за спасување;
- (в) заштита против опасностите од рептили и други животни.

Опасности по здравјето

41. (1) Надлежните власти треба да воспостават информативен систем, користејќи ги резултатите од меѓународните научни истражувања, за обезбедување информации на архитектите, изведувачите, работодавачите и претставниците на работниците за ризиците по здравјето што се поврзуваат со опасните супстанции кои се користат во градежништвото.

(2) Производителите и продавачите на производите што се користат во градежништвото треба со производите, да обезбедат информации за сите ризици по здравјето што се поврзани со нив, и за мерките за претпазливост што треба да се преземат.

(3) При користењето на материјали што содржат опасни супстанции и при отстранувањето и исфрлањето на отпадот, здравјето на работниците и на јавноста и зачувувањето на животната средина треба да бидат заштитени како што е пропишано со националните закони и прописи.

(4) Опасните супстанции треба да бидат јасно означени и да носат етикета на која се дадени нивните соодветни карактеристики и упатствата за нивната употреба. Со нив треба да се ракува во согласност со условите што се пропишани со националните закони или прописи или од страна на надлежните власти.

(5) Надлежните власти треба да утврдат кои опасни супстанции треба да се забранат за употреба во градежништвото.

42. Надлежните власти треба да водат евиденција за следењето на работната средина и процената на здравјето на работниците во текот на период што е пропишан со националните закони или прописи.

43. Рачното подигнување на прекумерни товари што носи безбедносни и здравствени ризици за работниците треба да се избегнува преку намалување на тежината, со користење механички уреди или на друг начин.

44. Секогаш кога се воведуваат нови производи, опрема и работни методи, треба да се посвети особено внимание на информирањето и обучувањето на работниците во поглед на нивните здравствени и безбедносни импликации.

Опасни атмосфери

45. Мерките во однос на опасните атмосфери што се пропишани во согласност со член 28, став 3 на Конвенцијата треба да вклучуваат претходно писмено овластување или дозвола од надлежно лице, или каков било друг систем според кој влезот во секој простор во којшто може да постои опасна атмосфера може да се оствари единствено по спроведувањето на утврдените постапки.

Мерки на претпазливост за заштита од пожар

46. Кога тоа е потребно за да се заштитат од опасност, работниците треба да бидат соодветно обучени за мерките што се преземаат во случај на пожар, вклучувајќи го користењето на средствата за евакуација.

47. Таму каде што тоа е соодветно треба да се обезбедат соодветни визуелни знаци со јасни назнаки за упатствата за евакуација во случај на пожар.

Опасности од зрачење

48. Треба да се изготват и спроведуваат ригорозни безбедносни прописи од страна на надлежните власти во однос на градежните работници што работат на одржување, реновирање, рушење или демантирање на какви било објекти во кои постои ризикот од изложеност на јонизирачко зрачење, особено во индустријата за производство на нуклеарна енергија.

Прва помош

49. Начинот на кој треба да се обезбедат средствата и персоналот за прва помош во согласност со член 31 на Конвенцијата, треба да се пропише со националните закони или прописи, што се изготвени по консултации со надлежните здравствени власти и најрепрезентативните организации на засегнатите работодавачи и работници.

50. Кога работата вклучува ризици од давење, гушење или електричен удар, персоналот за прва помош треба да има одлични познавања за употребата на вештачкото дишење и останатите техники за реанимација и постапки за спасување.

Удобност

51. Во соодветните случаи, во зависност од бројот на работниците, времетраењето на работата и нејзината локација, треба да се обезбедат соодветни служби за добивање или подготвување храна и пијалаци во или во близината на градилиштето, доколку таквите служби не се достапни на друг начин.

52. Треба да им се обезбеди соодветно сместување на работниците што работат на градилишта, кои се далеку од нивните домови, или во случаите кога не може да се обезбеди соодветен превоз меѓу градилиштето и нивните домови или не се достапни други соодветни капацитети за сместување. На работниците и работничките треба да им се обезбедат посебни санитарни простории и простории за капење и спиење.

IV. ДЕЈСТВО ВРЗ ПРЕТХОДНИТЕ ПРЕПОРАКИ

53. Оваа Препорака ги заменува Препораката за прописите за безбедност(високоградба), 1937 година и Препораката за соработка за спречување на несреќи (високоградба), 1937 година.

ЗТС

ЗДРУЖЕНИЕ ЗА ТРУДОВО И СОЦИЈАЛНО
ПРАВО НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА